

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, November 16dikán, 1824.

Nagy Britanniá.

Az Ánglus Kurir October 28-dikán jelentvén, hogy Oberster Campbell a' Columbiái Országlószékhez küldetett Ánglus Biztosoktól azon éjszakán visszaérkezett 's a' külső dolgokra ügyelő Ministeriumhoz tudósításokat hozott légyen, azután illy vélekedést nyilatkoztat: —

„A' jelenlévő szempillantásban, midőn, Oberster Campbellnek Columbiából lett megérkezése talám reménységet gerjeszthet bennünk az eránt, hogy ő a' mi Biztosainktól Columbiára nézve olly kedvező tudósításokat hozhatott, a' mellyek a' mi Országlószékünket azon Republikának megismerésére indíthatják, szükségesnek tarthatjuk Olvasóinkat arra emlékeztetni: hogy micsoda szempontról tekintse az Ánglus Országlószék ezen tárgyat.

„Ha felteszszük is, a' mit gyanítható képpen fel is tehetünk, hogy azon tudósítások, a' mellyek Columbiának belső állapotjáról a' mi Országlószékünkhöz érkeztek, legkedvezőbb tulajdonságúak légyenek; mindazonáltal, valaméddig Columbiának hadakozása Perunak állapotjára nézve tartani fog, nem lehet tanácsosnak tartani azt, hogy Anglia Columbiára nézve a' maga eddig tartott systemájától különbözőt vegyen-fel.

„Nem elég az, hogy a' Bolívar' hadakozásának szerencsés kimenetelét egész bizakodással fellehessen tenni; hanem arról is bizonyosoknak kell lennünk, hogy az ellenkező resultatónak lehetőségét jövődöre nézve se' tehetjük-fel. Való és nyil-

vánságos dolog az, hogy a' Columbiái Országlószék nagy iparkodásokat teszen a' Bolívar' hadi munkájának elősegítésére: hanem egy, csak most felkapaszzkodó, csak most felszirázó Státusnak iparkodásai nem nézethetnek úgy mint az ő erejének bizonyosságai, mind addig, míg azt nem látjuk, hogy ő ezeket megteheti, és még is egészszen el nem gyengül. Mi lenne a' dologból, ha a' hadakozásnak árja egészszen Columbiára hömpölygene?

„Mi valósággal vagyon távol vagyunk attól hogy illy szerencsétlenségnek előfordulását gyanítsuk: de azonban még is bolondság volna lehető voltát tagadni. Valameddig tehet kívülről olly okok találtatnak, a' mellyeknek következesek a' Republika' bátorságát idehátrább veszedelmezethetnek, valósággal mind addig nem fog Angliához illeni az, hogy egy olly dologot, a' mit ezen Republika' megismerésének nevezünk, sieltessen.

„Mind ezekből a' tekintetekből azt merjük erőssíteni, hogy most, közvetlenül, semmi efféle lépés nem fog tétetni.

Az Angliai Admiralitás 300 font Sterlingekből vagy 3000 ezüst forintokból álló jutalmat tett-ki tavaly annak számára, a' ki legjobb Időmérőt (órát vagy akár mi effélet) készítene. Azolta harminczhét legjobb Ánglus órák tettek próbát, 's próbaórájikat Greenwichbe küldvén, ezek ott a' Királyi csillagvizsgáló toronyban a' legszorosabb astronomiai vizsgálat alá vonattak. Murray nevű órásmesternék Időmérője nyerte-el a' jutalmat, minthogy ez egy esztendő alatt, egy napon, a' napok

általában vétettévé, csak 1 és 1/1100 (egy és egy-tizenegy század rész) minutum Secundumot hibázott.

Londonban 1816-tól fogva, 8 esztendő alatt, 205 megítéltetett embert ölték meg; 54-gyet házalba való betörésért, 31-gyet mint útonálló ragadozót, 12-tőt mint Dokumentumok' meghamisítóját; 41-gyet hamis bankónota kiadásért.

Powys nevű Marohami úr Lancashir Prestontól nem messze, néhány esztendő előtt kihirdette, hogy ő annak az embernek a' ki magát arra határozza, hogy 7 esztendőig egymás végtiben a' föld alatt lakik, 's az alatt embert nem lát, a' körmeit lábain kezein 's a' haját és szakállát el nem vágja, holta' napjaig 50 font Sterlinget (500 ezüst forintot) fizet esztendőnként. Elkötelezte pedig magát, hogy lakásul a' föld alá jó szobát építtet számára, 's a' szoba mellett hideg feredőt is csináltat egy orgonával együtt, hogy forgatás által muzsikálhasson. Könyvet és leledelt is annyit ígért; a' mennyit csak kívánni fog. A' szobájában csengettyű lévén, mihelyest valamire szüksége lesz, csak csengessen, mert azonnal mindent kap a' mit kíván.

Ez a' furtsa ajánlás eleintén méltán bizarságnak tartathatott lenni; azonban csakugyan találtatott olly ember, a' ki már négy esztendeje, hogy a' föld alatt lakik, és minden feltételeket pontosan teljesít, a' mit neki Powys elejibe írt, de Powys is pontosan tartja minden ígéreteit.

Brasília.

A' Hamburgi ujságban olly tudósítás találtatik, hogy Pernambuco városa magát Septem. 17-dik napján minden erősségeivel egygyütt a' Császár seregeinek, mellyek Generalis Lima által vezéreltettek 's két fregátok és három Briggek

által segítették, feladta. Generalis Carvalho, az ellenkező rész Rommendausa Tweed nevű Anglus hajón futás által menekedett-meg, olly színt advan futásának, hogy Lord Cochranéhoz veszi útját, hogy velle alkudozást kezdjen, de a' ki már jelen se' volt az ostromló hajóknál, mint hogy nem jök lévén az ő mozsárágyús hajóji, elévezett vala Bahiába, hogy onnét jobbakat hozzon, a' melly idő alatt a' második tengeri vezér Commodor Jewett olly módon reá agyuztatott a' városnak azon részire, hol a' hajóépítő műhely találtatik, hogy ez feladni kénytelenítettetett magát. A' Császár Lord Cochranének 's az alatta lévő hajósoknak, hogy annál tüzeschben megtegyenek minden szükséges készületeket 's az ostromláshoz annál jobban hozzá lássanak, előre 500,000 Dollárokat ajándékozott volt.

A' Rio-de-Janeirói Udvari ujságban illy Császári Dekretum jött-ki Aug. 7-kén: — „A' Nagy Britanniai Országlószék' feladásainak engedni kívánván, jónak találtam Taylor John Anglus Kapitányt, midőn őtet, azon nagy buzgóságért és hőbességgért, mellyet ő minden reá bízott munkákban kimutatott, legnagyobb dicsérrel illetem, 's a' többi, a' nemzeti és császári tengeri seregek' szolgálatjából elbocsátani.

„Mi, (így szól ezen alkalmatossággal a' Riói Udvari Ujság) örvendünk hogy ő Végzésnek kiadásával azt is megemlíthetjük, hogy Kapitány Taylor úr így sem fogja Brasiliát ide hagyni, 's kevés napok alatt országunk' elsőbb familiájának egyik szép leányával házossági életre fog lépni. Azt mondják, hogy az Anglus Országlószék azért kívánta a' mi Országlószékunktól az ő elbocsáttatását, hogy Anglus lévén, Brasiliai zászlóval a' Portugalliai partok mellett ellenséges módon jelent-mag.”

Az Augustus' 2-kán született Császári Princzaszszkának pompás keresztelési innepe azon hónapnak 9-kén tartatott. A Császári csecsemő 11 nevet vett a keresztelésben, mellyek között a két első: Francisca, Carolina. Egyéb fényességek mellett tisztviselői előmozdulások is számos fordultak elő ezen örvendetes innepi alkalmatossággal a polgári, katonai, és tengeri seregeknél. A Christus Rendnél ötven nji Ritterek vagy kicsiny keresztves vitézek, úgy a Kereszt Rendnél is ahoz mérsékelt számú Nagykeresztesek, Tisztek (közép kereszttesek) és Ritterek nevezettek ki. Megjegyzésre méltó, hogy ezen most kinevezetett közép Keresztteseknek neveik között az a Taylor John is ott találatik, kiről a Császár egy pár napok előtt a feljebb felhozott végzést kiadta vala.

Spanyol Ország.

A Párisi Monitör illy tudósítást közzöl Iruuból October' 25-karól: —

„A mi Országlószékünk (a Spanyol Országlószék) valódi mondón hozzá kezdett azon plánumnak végrehajtásához látni, hogy a Cuba szigete tengereit miképpen lehetne azoktól a Columbiái sok prédáló hajóktól megtisztítani, mellyek ott raj módjára nyüzsgenek, a melly végre Galliciában a Vigói kikötőhelyben hajós sereget készít a kivezéshez 5000 emberrelből álló katonasággal, hogy azon tengereken a kereskedő hajókat védelmezze. A kereskedők társasága Santanderben, a melly ezen időkbén a nevezett sziget tengerein a Columbiái prédáló hajók miatt nagyon sok kárt vallott, különösen a Királyhoz folyamodott a segédlemért, s a Felsőge haladék nélkül megrendelte a ő Felsőge kereskedő hajóknak hathatós védelmezését.

A Barcelonai levelekben olvassuk October' 20-dikaról: hogy az Insurgenseknek Almeriánál tett próbatételük alkalmatossággal Catalóniának Vique nevű kisded városban is észszecsülvést fedeztek fel, a melly miatt lassanként 32 Viquei lakosok fogattattak el, kik között ugyan 50-nen már elbocsáttattak, de 32-ten még hadi ítelőséék előtt állanak.

Azon Királyi végzés szerént, melly a Szabadkőmivesekre, Communerosokra, s egyéb titkos társaságokra nézve kiadott, mind azok a személyek, kik akár melly efféle társasághoz tartoztak, s már most magokat megtisztítani akarják, a magok meggyékbeli Érsekek, Püspökök, vagy pedig ha ezen fő Papok föllök igen messze találnának lakni, az ezek által kinevezetendő egyéb Papi személyek előtt tartoznak magokat bemutatni. A kik személyesen még nem jelenhetnek, írásban tartoznak magokat bejelenteni. Mint hogy Király a Felsőge előtt az Érsekeknek és Püspököknek igaz hívsége s tiszta kegyessége jól esmertetnek, erre nézve megtiltották az ő Felsőge nevében, hogy az ezen magokat megtisztítani kívánó embereknek nyilatkozataisaikat vagy vallástételeiket a mondott Fő Papi személyeken kívül valamely más Tisztikarok elfogadják, és egyenesen csak ezen Fő Papoknak s az ő egyéb Papi He-ytartóijnak ad Király a Felsőge just az efféle nyilatkozatásoknak elfogadására, s az erről való bizonyoságlevelnek kiadására.

Marquis Campo Sagrado, a Catalóniái Fő Kapitány illy Irást vett Palmából a Balcáres szigeték Fő Kapitányától October 6-kán: —

„Excellentiás Úr! Azon Tiszti Tudósításomnak következésében, mellyet Excellentiához Sept. 4-kén küldöttem vala, s a mellyben jelentettem, hogy az Algíriaiak az ő Fejedelmeknek az Anglusokkal tett kötések után a tengerre ismét kiveztek,

ma azt jelenthetem Exellentziádnak hogy, mint az Iviszai Kormányozónak tiszti tudósításából látom, a' nevezett szigetnek szomszédságában és pedig éppen a' partok mellett hét gyanús hadibriggetek szemléltek-meg; sőt azt vették a' Sz. t. Antal fokán észre, hogy ezen Briggek közül hárman egy Brigantint üzőbe vettek 's mint gondolni lehet azt el is fogták. En azért közlöm Excellentiáddal ezen jelentést hogy szükséges intézeteket tehessen."

Mint hogy ezen tárgy rendkívül fontos megparancsolta a' Cotalóniai fennnevezett Fő Kormányozó, hogy a' Baleáres szigetek' Fő Kormányozójától érkezett írás, a' Harcellónai Ujságban hirdettessék-ki.

- P r u s z s z i a.

Ezen Országban illy Tiszti Felvilágosítás jött-ki az Országlószék' parancsolatjából, az úgy nevezett Burschság' vagy Burschi társaságok' lelkére és tökéletes minémiségére nézve, a' melly Felvilágosítás a' Viszsgálódási Aktákból vonatott-ki, s a' Pruszsiai Universitásokon tanuló ifjúságnak megintó oktatására tétetett közönségessé: —

„Mint hogy már most a' Burschságról és az azt mind ez ideig kormányozó 's velle függésben lévő egyesüetről és Szövetségről, az őtet illető több rendbéli vizsgálódásokból elégséges Felvilágosító dolgok jöttek-ki, mellyek legnyilvánvalóbb módon megmutatják azt, hogy ezen özszeesatolódás, bár melly távol lenni látszott is a' Státus veszedelmzettetető célzásoktól, csakugyan nem sokára igen árulói charaktert és törekedési célzást vett-fel: erre nézve valósággal igen illendő dolog az, hogy az Akadémiákban tanuló ifjúság azon megvétést érdemlő célzásokról, a' mellyekre nézve ezen Bursch-egygyesületek felállittatnak, elintéztettek, és kormányoztattak, az

Aktákkal megegyző módon tudósittassék, a' végre, hogy azon veszedelmeket, mellyeknek ő az ezen társaságokban való részesülés által magát kitette volna, valamint szintén az Országlószék jöltévé célzásait is, a' melly ezen elcsabittatásnak hathatós eszközök által ellent áll, tisztán 's háládatosan megismerje, 's minden próbatételek eránt, mellyek által őket az ezen és ezekhez hasonló egyesületekben való részvételre felgerjeszteni iparkodnának, annál mellyebb undorodásra indittassék. —

„A' Bursch-egygyesület már a' maga kezdetében, mint az olta kivilágosodott, nem egyéb, hanem csak eszköz vala azon titkos és revolúziós célzásokra, mellyek már az 1814-dik esztendőben nem kevés számú, azolta egészen kiesmertett bünös személyektől követtetett, és Tudományos-polgári Felfordítatlásnak nevezetett. A' Wartburgon tartatott beszédek, az ott meghatározatott punktumok, 's különösen a' nem soká azután készittett, közönséges kiadattatásra határozatott, hanem attól az Országlószék által az Akadémiai ifjúságnak az azt fenyegető veszedelem ellen való megőriztetésére elővettett eszközök miatt közönségessé nem tétetethetett, későbbre mindazonáltal, ambar a' nevezetesebb lázzasztó helyeknek kihagyásával, az egyesületnek egy tagja által csakugyan kinyomtatott, 's a' Wartburgi bünhódés telyes célját magában foglaló közönséges kimagyarázása, mind ezekre tökéletes bizonyító toldalékokat foglal magába; a' mellyek az 1818-béli két rendbéli Burschi gyülekezeteknek Aktájikban is feltaláltatnak. Az ezen egész kiterjedések szerént, minden előítélet nélkül való szemek előtt egészen világos célzásokra fordittatott figyelmezése az Országlószékeknek, megakadályoztatta ugyan azon vakmerő bátorságot, mellyel már most ezen célzásoknak folytattatni kell vala, de magokat a' künhódőket csakugyan

viszsa nem téríthette az okosság' becsület' és törvényesség' útjára. A' mit ezek nyilvánosságosan el nem érthettek, mint világosságtól félők titokban iparkodtak végre hajtani. Arról az éppen olly bűnös mint esztelen módon lábra állítani kívánt közönséges Nagy-szövetségről ugyan lemondani kényszerítették: de ellenben a' helyett majd egész Német országra kiterjedő sok apróbb egyesületekre osztották-fel magokat, a' mellyek a' magok áruló' célzásainak fedezésére tudományos célzásokat vettek-fel, és midőn 1819-ben az ellenek intéztett vizsgálódás elkezdődött, már azon voltak, hogy a' Német Országon kívül lévő revolúziós Clubokkal magokat összzecsatolják; a' mi későbbre azután csak ugyan meg is történt. Mind ezeknek a' titkos Szövetségeknak közönséges célzásai 's egyesületi punktumaik közzé tartozott az is, hogy a' Német Akadémiákbeli tanuló ifjúság azon undorító 's minden tekintetben lázszító' célzásokra vétettethessék, a' melyre a' leggyűnyűbb eszköz a' vala, hogy a' tanulók az összzeszövetkezésre felindittassanak, 's ezen Egyesület eme' titkos Szövetségtől függásban tartassék 's az által kormányoztassék, mint mind ezekről a' vizsgálódási Aktákban legtelyesebb és legmegczáfolatlanabb nagy számú írott bizonyságok találtatnak.

„Már az 1819-diki vizsgálódásokból nyilvánosságosan kitetszett, hogy a' már akkor titokban meglévő egyesületek melly nagyon és egyedül való módon úgy nézték a' Burschi összzecsatolódást, mint éppen arra alkalmatost, hogy az az ő' célzásokat elősegélje 's az Akadémiai egyéb ifjúságot is abba belé vonnyá, és hogy ezen tekintetből melly nagyon iparkodott azon, hogy annak tagjait ezen célzásokra felbuzdithassa 's elcsábithassa. Melly mellyen és tartósan megfundáltatva vala ezen planum, a' későbbi vizsgálódásokból

egészen kilátszik, 's különösen az, hogy a' Burschi egyesület eleitől fogva egész nemrégig éppen azon bűnös embereknek kormányozása alatt volt, a' kik egyszersmind némely régibb egyes és titársaságoknak, különösen pedig a' már most tökéletesen kitanultatott titkos áruló Szövetségnek fejei és főbb kormányozói voltak, a' kik 1821-ben Német országon a' mi hazánkban egy kegyetlen revolúziót csinálni iparkodtak, de a' kik közül itt csak Wesselhöft Robert és Follenius Károly nereztetnek-meg.

„Ezen bűnösök 's az ő' társaik minden polgári rendnek 's az azzal elválhatatlanul összzé kötött virtusoknak megrontása által bűnhődtek, 's nem kevesebbé bűnhődtek ugyan ők egyszersmind az Akadémiai ifjúság ellen is, a' midőn őtet a' csábításnak minden bűnös mesterségei által a' Burschi egyesületekben való részesülésre készítették, 's azt nekik mint ideált úgy magasztalták, holott magok ugyan ezen ideál felől éppen ellenkező módon ítélték. Az Aktákban több rendbeli olly tudósítások hordatnak-fel ezen fő Radikálisoknak, mellyekből elégségesen kitetszik, hogy melly nagy megvetéssel ítélték ők magok ezen már körmeik között lévő Burschi egyesültekről. Többször 's megújítva szoltak ekképpen azokról: — „Nintsen megvetésre méltóbb, gyávabb, 's mint magát az egygyik Korifeus kifejezi, csömörtokozóbb dolog a' józan okosság előtt, mint ezek a' nyomorult Bursch-egyesületek, de még is szükségesek ők arra, hogy a' további összzecsatolódási célokat, el lehessen érni; erre nézve a' bolondokat, kik magokat megvalítani engedik, jól meg kell fogni, mint hogy illy módon legjobban lehet az Akadémiai ifjúságot kormányozni, 's velle aképpen parancsolni, mint kívántatni fog. (Folytatása következik.)

Spanyol Amerika.

Innét Bolívarra nézve kedvező tudósításokkal érkezett-meg Angliába a' Lion nevű kutter, de a' melly tudósításoknak a' Párisi Etoál még nem akar hitelt adni. A' tudósítások' foglalataja azonközben itt következik:

„Bolívar, mint a' tudósításokban mondatik Julius' 10-dik napján Spanyol Generális Canterac ellen ugyan gyzedelmeskedett, hanem, mint mondják, Generális Cordovát és Oberster Sucret a' csatában elvesztette. A' Santa-Fe-de-Bogotai ujság a' Guayaquillből Jul. 14-dikén és Truxillóból Junius' 30-kan indult levelekből, mondja, hogy vette ezen dolgokat, a' melly levelek szerint a' Libertador (Bolívar) Junius' 17-dikén indult útnak Cajatombóból (a' melly Truxilló és Lima között esik) s a' volt a' plánuma, hogy Jun. 25-dikén Guanacóba s Julius 8-dikán vagy 10-dikén Jaujába érkezék, hol Canterac tanyázott a' Spanyol armárával; az ütközetet tehát minden napokon méltán lehetett várni. Egy Columbiái más armáának pedig, a' melly Guayaquillből vezetett vala el, az a' rendelés volt elejébe adattatva, hogy Supéhez szálljon-ki s onnét a' szározon mennyen Lima felé, míg az alatt a' Perui Independensek' Admirálissa Guise, a' Prueba, Vigia, Macedonia, és Congressó nevű hadi hajókkal, a' Lima és ennek kikötőhelye Callao között minden közösülés' útját ketté vágna.

Azt jegyzik-meg, hogy a' Lion nevű hajó, a' melly ezen tudósításokat Carthagénából Londonba hozta; példállan sebességgel tette ezen útját. Augustus' 1-50 napján indulván-meg a' Tamesis vízeről Londonból, Sept. 8-kan érkezett-meg Carthagénához. Innét Sept. 16-kan indult-

meg vissza felé, s November 1-50 napján ismét Londonnál állott.

B é c s.

Itt illy innepi pompáról való tudósítás jött-ki: —

„E' napokban, mellyekben ezen Császári város a' mi igen szeretett Császári Háznak egy szomszéd s már külömben is belső atyafias öszszecsatorlódásban lévő Uralkodó Familiával még szorosabb egyesülésnek innepét közönséges örvendéssel ülte, még egy más szép innep is fordult elé; melly az emberiség' minden barátjainak nagyon becses vala s a' most élő s jövődő világra nézve egy arra szolgáló új bizonyosság leve, hogy Ó Felségnek a' mi igen Kegyelmes Monárkhának Felséges gondoskodása a' tudományokra és emberiségre nézve, melly szélesen kiterjedő, melly buzgó és melly áldott s előmeneteles légyen.

„Ezen innep a' Jó'sef Orvosi és Kérorvosi Akadémiája' újabb megnyittatásának innepe vala, a' melly az ó tudományi állapotjának ezen időben elővétetett teljes organizáltatására nézve már több esztendők óta megszüntetődve állott, most, minelutanna a' Monárkhának Felséges határozása a' jövődőbéli megjobbitott elintézetésnek princípiumait végképpen meghatározta, a' maga tanulási szalajit a' Cs. K. armáda' táborig Orvosinak számokra, közönséges tanittatás s kimíveltetés végett ismét megnyitotta.

„Ez a' történet, melly a' tudományokra s az emberiségre, kiváltképpen pedig a' Cs. K. armáára nézve, már csak magában gondoltatva is felséges és örvendetes vala, kettősen és legnagyobb mértékben az a' tétetett azon legfelségesebb bölcsességnek lelke által, melly a' megerősített felséges princípiumokat lelkesíti s ezen Cs. Akadémia' alkotmányának új és fel-

emelkedettebb életet ad. A' mint is hogy ez, midőn az Orvosi és Kézorvosi tudományoknak legszorosabb és legelválhatatlanabb összehcsatoltatását az Akadémia' fennállási tanítási, és munkalódási legelső principiumává teszi, 's valamint az Akadémiai tanítók, úgy az általok felsőbb tudományi felszenietelést nyerő tanulók' seregének a' belső Universitásbeli kéhez hasonló jusokat 's elsőbbségi tulajdonságokat (praerogatívákat) ad, most legelőbb fogja az Orvosi és Kézorvosi tudományok között fennállott hosszas 's éppen olly boldogtalan mint ellenséges feszültségnek és hasonlásnak minden kütfjeit bedugattatva szemlélni, 's ekképpen nem csak a' Cs. K. armádára, hanem az egész Orvoslási tudományra nézve újEpochát nyit. —

„Közönségesen lá vala tehát terjedve az ezen tudományoknak és emberiségnek szenieteltett innepi részvétel minden felé, 's azon háladatos megemlékezés és részvő buzgóság, melyre magát az Austriai Cs. K. vitéz armáda, a' maga fennállásáért és függetlenségéért sok esztendőktig folytatott véres de telyes győzedelemmel koronázott csatázásai által dicsősségesen megérdemlett, 's legnagyobb elevenséggel kimutatta magát, tudniillik ezen részvétel, a' tarsaságnak minden rendű tagjai között, azon vetélkedő törekedés által, hogy ezen Akadémiai innepnek dicsősítésére valamit minnyájok tehessenek. —

„A' Bécsben őrizeten lévő őrző sereg' fő ispotályának az Akadémia' épületével összehcsatolaltatva lévő templomában November' 6-kán reggel 9 órakor pompás isteni tisztelet tartatott, mellyen az Akadémiának minden tagjai, az Akadémia' mindenkori Igazgatója fegfőbb tábori Orvos Udvari Tanácsos Isfording Úr által vezetettvén, továbbá az itt lévő őrzőscregnél található minden tábori Orvosok, valamint szintén az

Akadémiai tanítási Cursusnak minden már jelenlévő halgatóji, jelen voltak. —

„Ezen ajtátosság által a' nevezetes pompa kinyittatván, azután a' tábori Orvosok 's a' tanuló ifjak, a' dicsősséges onlékezetű II-dik Jó'sef Császár, mint ezen Akadémia' első fundálója, 's a' mi mostan dicsősségesen országoló Monárkhánk', mint ezen Akadémia' második fundálója 's helyrcallítója' képeikkel díszeskedő 's legüribb módon felékesített tanítói szalába, az Akadémia' tagjai pedig a' magok Igazgatójokkal az oldalfelt lévő szalába gyülekeztek, a' végre, hogy az ezen Akadémiai innepelésben részesülni kívánó 's e végre megjelenő idcgeneket fogadják.

„Ezen utóbbiak közzül, kiket a' Jó'sef Orvosi és Kézorvosi Akadémiájának mind polgári mind katonai részről tisztelni szerencsése vala, ezen Császári városnak mind a' magok tudományosságokra mind eselekedeteikre nézve legbecsesebb tudósai és orvosai valának, kik között még is illő kevelységgel 's dicsőkedéssel hozhatja fel az Akadémia' a' követhető legtekintetesebb és legnagyobbasabb uraságokat névszerént, u. m: Metternich Herceget, Házi, Udvari és Státus-Cancelláriust; Gróf Saurau Státus és Conferentziális Ministert és Fő Cancelláriust; Feldmarschal Gróf Bellegarde Státus és Consereenzministert a' Hadi dolgok' fő Kormányozóját; a' Ferencz Károly Ő Fő Hercegsége fő Udvariuncsterét Gróf Goos Udvari Cancelláriust; Báró Geisler Udvari Cancelláriust; a' Politzia' és Censúra' fő Elölülőjét Sedlnitzky Grófot; az Udvari hadi Cancellaria' Vico-Elölülőjét Stipsicz Ferencz Lovaság' Generálisát; valóságos Udvari hadi Tanácsos Herceg Rosenberg Lovaság' Generálisával, Báró Stutterheim Feldmarsall-Ficutenántal, és Báró Radossevich Generálmájorral, továbbá Herceg Lichtenstein Aloyz Osztályos Generálissal és Feldmarschall-Licutenántal; kiket mind-

nyájokat különösen megnevezni 's mint a' tudományok' és Emberiség' pártfogóit és barátjait a' maga kronikájába mélyseges háladatossággal feljegyezni kívánt az Akadémia.

Ezen megkülönböztetett nagyságú embereknek ritka egygyesülete's gyűlése előtt fontos beszédet tartott végezetre a' Cs. K. armáda' fő Orvosa 's az Akadémia' mindenkorai Igazgatója Udvari Tanácsos Isfording Úr, melyben az Austriai katonaság' egészségi állapotjának 's szolgálatainak állapotját kifejegetvén, a' tabori Orvosoknak valamint tudományi ügy kimíveltetési különös intézetre való szükségeket, úgy annak lelkét is olly világosan mint hathatósan megmutogatta

„Minekutánna az Orátor a' Jó'sef Orvosi és Seborvosi Akadémiájának új tanulási állapotjában 's a' Felsőég által meghatározott princípiumokban ennek az életető és elevenítő léleknek jelenlétét nagy jótéteményeit és munkálódását megcsémérelőleg eléadta, és megmutogatta, hogy Ő Felsőégének ezen igen bölcs és igen kegyelmes határozásaiból az Austriai Cs. K. armádanak orvoslási és egészségi állapotjára, minden időbeli környúlállások között melly áldott következesek follyanak-ki, ekkor az Orátorral egygyütt mindeneknek érzékenységeik, a' Monarkha eránt való legbuzgóbb háladatosságra gerjedtek, 's minden jelenlévők az Orátornak ezen végső bérekesztő felkiáltásában szívvél-lelekkel megegygyező kiáltó társaivá lettek:

„Áldja Isten Császarunkat!

„Tarttsa Isten Ferenczünket!

A' Portugalliai Királyi Princz Infáns Dom Miguel e' hónap' 10-dik napján Bécsbe érkezett.

Pestről Nov. 10-dik napján:

A' mult héti essőzések után Nov. 8-dikán erősen fagyni kezdett úgy, hogy ma a' Hévmérő 4-dik grádustra mutatna a' fagyaló pont alatt, és mind a' mezőn, mind a' házfödeleken nagy dér látszanék. — Ezen idő változásig a' természetnek tápláló ereje olly hathatós volt, hogy November 8-dikáig a' fa-levelek csak imitt amott kezdetek sárgulni. — A' napokban a' Duna annyira megáradott, hogy tavasz óta soha illy nagy nem volt, noha Sept. 2-dik napján 14 Láb, 2 Hüvelknyi volt a' Budai víz mérték szerént, ma pedig 14 Láb, 8 Hüvelk 6 Vonás. — Ezen nagy áradásnak következesét már Csalóközben, és a' Duna mellett lévő laposabb tájakon Esztergomon, és Pesten fellül szomorúan érzik; mert az őszi vetéseket előntötte. Ezen áradásnak oka az, hogy Német Országban October végén nagy essőzések voltak. mellyeknek kártételeiről szomorú tudósítások érkeztek.

Ő Császári Királyi Felsőége B. Komori Bedekovich Tamás Urat, a' Magyar Királyi Kamara Tanácsosát, a' Temesi Kamarális Adminisztrationak Adminisztrátorává nevezni méltóztatott. Ő Nagysága October 26-kán Budáról az új Hivatalába el is költözött.

Ő Császári Kir. Felsőége méltóztatott Tek. Stettner Máté Urat, eddig a' Királyi Ügyek Directorságában volt érdemes Királyi Fiskálist ugyan azon Hivatalnál Vice-Directorságra emelni, kit már előbb Ns. Soprony Vgyében bizonyos Fiskális Jósággal megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.